

Panium - Papapy 6 haġua

Tape profético Daniel 11-pe: URSS ñehundi, Léi Dominical ha Roma moderna oñemopu'ã haġua

Jeff Pippenger
2025-03-09

URSS ho'ávo 1989-pe oñekumpli Daniel 11, versíkulo cuarenta. Versíkulo cuarenta y uno ha'e pe léi domingo rehegua Estados Unidos-pe, oñháicha avei versíkulo dieciséis-pe. Ary 1989 guive pe léi domingo oikó peve Estados Unidos-pe, versíkulo cuarenta opyta nandi. URSS ho'ávo 1989-pe avei oñemombe'ukuri Daniel 11, versíkulo diez-pe, upeva'ekue ñepyrũrãme oñekumpli Antíoco Magno rupive.

Antíoco III Magno, pe rréi seleúcida “yvate gotyo pegua mburuvicha guasu”, oisãmbhyhy ary 223–187 JC-pe ha ohekáta kuri ojeypyhy jey haġua tetãnguéra ojeipe'áva'ekue chugui umi Ptolemeo-kuéra (pe “yvy gotyo pegua mburuvicha guasu”) pe Ñorairõ Sirio Mbohapyha rire (246–241 JC). Hembiape ñorairõme pe Ñorairõ Sirio Irundyháme (219–217 JC) oreko va'ekue tembiaporã ojeuguero jey haġua Coele-Siria, Fenicia ha Palestina. Ary 219 JC-pe Antíoco oguata yvy gotyo, ojapyhy haġua Seleucia-in-Pieria, Tiro ha Ptolemaida (Acre), ha péicha ojeuguero jey umi táva mbarete yrembe'ýpe oĩva. Ary 218 JC-pe omotenondeve hembiape, ojapyhy Filadelfia (Amán) ha omyasãi ipo Egipto rembe'ýre, orekóvo py'aite ojeuguero jey haġua umi yvy seleúcida okañýva peve Gaza. Antíoco omombyta imarcha ary 218 JC-pe, omombaretévo umi mba'e ojeugerekómava ha oñembosako'ivo peteĩ ñeha'ã paha haġua ipu'akáta. Ptolomeo IV Filópator, pe Ptolemeo rréi, ombyaty peteĩ chérsito ojetopa haġua hese, oñemombaretéva umi soldádo egipcio reheve. Daniel capítulo 11-pe, versíkulo 10 omombe'u ko Antíoco jeguata; péicha ohechauka mboyve Unión Soviética ho'átaha ary 1989-pe, ha ohechaukaramo versíkulo 40-pe he'iva.

Ha ita'ýra kuéra oñemokyre'ýta, ha ombyatýta peteĩ hetaichagua mbarete guasu aty; ha peteĩ katuete ou, osyryryta ha ohasa haġuaicha: upéi ha'e ojevýta, ha oñemokyre'ýta jey, peve ifortaleza peve. Daniel 11:10.

Pe yvytugua ruvicha, ayvu irundyte “oñembyaty ha ohasa haġuaicha”, ojokupyty ayvu pa'ẽpe yvytugua ruvicha “oñembyaty ha ohasáva” rehe. Mokõive ayvupe ojeporu umi ñe'ẽ hebreo peteĩchaguaite, oñembohasáva añaõnte michĩmi iñambuévaicha. Ha'e avei upe ñe'ẽjoaju ojejuhúva Isaías 8:8-pe.

Ha'e ohasáta Judá rupi; ojahéi ha ohasa haġua, oguahêta voi ajúra peve; ha ipepo kuéra ojeypyso henyhêta nde yvy pukukue, Nde, Emanuel. Isaías 8:8.

Mbohapy téra peteĩteĩ ohechauka peteĩ mburuvicha guasu yvy gotyo pegua oñemanoha peteĩ mburuvicha guasu yvate gotyo peguáre. Antíoco, mburuvicha guasu yvate gotyo pegua, ipu'aka Ptolomeo rehe, mburuvicha guasu yvy gotyo pegua, ojoguasúicha Senaquerib ipu'aka haguéicha Judá rehe, mburuvicha guasu yvy gotyo pegua, ha ojoguasúicha avei mburuvicha guasu yvate gotyo pegua, pe téra ayvu irundypa versículo-pe, oitypa haguéicha URSS-pe ary 1989-pe.

Mbohapy versículo, ha umi mbohapy ñemohu'ã histórico oguerekóva umi versículo, ohechauka pe “ára paha” oñepyrũha 1989-pe. Upéva, pe versículo diez ha'e 1989, ha pe versículo dieciséis ha'e pe léi domingo Tetã peteĩ reko Amérika, ha upéicha avei pe versículo cuarenta y uno.

Umi versículo once guive quince peve ha'e peteĩ línea Escrituragua, ha upéva avei oguereko peteĩ cumplimiento histórico ohechaukáva umi marca profética específica oĩva versículo cuarenta rembiasakue ñemíme. Pe léi domingo mboyve Estados Unidos-pe, ha katu 1989 rire, Raphia ñorairõ ha umi mba'e oúva hapykue oñemohenda umi versículo once ha doce-pe, ha Panium ñorairõ oñemohenda umi versículo trece guive quince peve.

Pe léi dominikál rehegua ha'e pe ára oñemoĩmava'ekue; upépe niko pe herida omano hañuáva papadogui oñemonguera jeýta, ha pe papa ojevy jeýta yvy guive pe trónope. Upéva pe mombarete oñemyesakã va'ekue símbolo rupive papado oñemoguapy ramo guare pe trónope ary 538-pe, ha Roma pagana oñemoguapy ramo guare pe trónope Actium ñorairõme. Roma pagana, peteĩ jey oñemoguapy rire profétikamente pe trónope, ogoverna va'ekue ipu'akapávaicha 360 ary pukukue. Pe papado, peteĩ jey oñemoguapy rire pe trónope ary 538-pe, ogoverna va'ekue ipu'akapávaicha mil mokõi saĩ ary ha sesenta ary pukukue. Pe herida omano hañuáva oñemonguera jeývo pe léi dominikálpe, pe papado ogovernáta ipu'akapávaicha 42 jasy simbólico pukukue.

Ha ahecha peteĩ ñakãkuéraragui ojeherída ramo guare omano hañuávaicha; ha upe herida oporojukáva okuerajey. Ha opa yvy arigua oñemondýi ha omomba'e guasu pe mymba ñarõme. Ha'e kuéra omomba'e guasu pe dragónme, ome'ẽ haguére pokatu pe mymba ñarõme; ha omomba'e guasu avei pe mymba ñarõme, he'ívo: Máva piko ojoguáva pe mymba ñarõme? Máva piko ikatu oñorairõ hese? Ha oñeme'ẽ chupe peteĩ juru oñe'ẽ hañuávaicha mba'e guasu ha ñemongarai vai; ha oñeme'ẽ chupe pokatu oikove haña mokõi ha irundy jasy pukukue. Apocalipsis 13:3–5.

Pe versículo 27 he'i “mokõivéva” ko'ã mburuvichakuéra rehe:

Ha mokõi mburuvicha guasúpe katu ikorasõme oĩta ojapo haña mba'e vai, ha peteĩ mesa ári oñondive oñe'ẽta japu; ha upéva ndosẽporãmo'ãi, pórke pe paha gueteri oguahẽta ára oñemoĩmava'ekuépe. Daniel 11:27.

Mokõi mburuvicha guasu ñe'ẽjoaju mokõipa porundy pe ha'e hína umi mburuvicha guasu oje'éva mokõi ñe'ẽjoaju mboyveguápe, ha upéi oñorairõva'ekue Actium ñorairõ guasúpe.

Ha'e omopu'ãta ipokatu ha ikyre'ỹ ñorairõ haña pe mburuvicha guasu ñemby gotyo pegua rehe peteĩ ehérsito guasu reheve; ha pe mburuvicha guasu ñemby gotyo pegua opu'ãta avei ñorairõ haña peteĩ ehérsito tuichaitereíva ha mbarete reheve; ha'e katu ndopytamo'ãi: oñembohapéta hese ñuhã. Upéicha avei umi ho'úva hi'upy tembi'urãgui ohundíta chupe, ha iehérsito osyryryta; ha heta ho'áta omanóva. Daniel 11:25, 26.

Upéva versículo mokõipa su porundy siete omoheñói peteĩ mba'e ijojaha'ỹva tekotevẽva oñentende porã ñambosako'i mboyve ñande rape tenonderã. Versículo mokõipa su irundy-pe, pe “ára” ohechauka peteĩ período 360 ary pukukue, oñepyrũva Actium ñorairõme ha oñemohu'áva pe ára ojeporavóva ári, ary 330-pe.

Ñorairõ yvýpe pe ñorairõme ha'e va'ekue Cleopatra, oĩva peteĩ joajúpe Marc Antony ndive. Octavio ha'e va'ekue pe mburuvicha guasu yvate gotyogua, omb defeated va'erã mokõivéva. Pe ára oñemoĩmava'ekuepe (31 a.C.), umi mokõi mburuvicha guasu yma oguapýva'ekue peteĩ mesápe ha ojapo japu ojehe, ojovake va'erã kuri ojehe pe ñorairõ Actium-pe.

Mokõi mburuvicha mesa ári oñemohenda porã Panium ñorairõ rembiasáre (versíkulo 13 guive 15 peve), upépe oĩ peteĩ ñe'ẽme'ẽ joaju Antiochus Magnus ha Phillip Macedon-gua apytépe. Pe joaju rembiasakue ojoja pe joaju simbólico ojehechaukávare Panium rérape Cristo tiémpope—Caesarea Philippi. Pe joaju avei ojehechauka versíkulo 40-pe, Unión Soviética ojeity haña 1989-pe peteĩ joaju rupive Reagan ha papa Juan Pablo II apytépe. Umi mokõi mburuvicha ojapu ojehepe 31 a.C. mboyve, upéva ojoja pe léi domingo reheve Estados Unidos-pe, ha upévale ijapukuéra oiko versíkulo 16 mboyve, pe tembiasakue ojehechaukáva versíkulo 13 guive 15 peve ryepýpe, oñekumplíva Panium ñorairõme paapyha ary rire Raphia ñorairõgui, ha cien treinta y siete ary mboyve Pompeyo ogana Jerusalén-pe, oñekumpli haña versíkulo 16.

Pe véso mokoipa Octavio, pe ipu'akavéva mokõivéva Cleópatra (mburuvicha yvy gotyo) ha Marco Antonio ári, “ojevyta ijyvýpe heta mba'e repy reheve; ha ikorasõta oñemoĩta pe ñe'ẽme'ẽ marangatu rehe; ha ojapóta tembiapo guasu, ha upéi ojevýta ijyvy teepe.” Uriah Smith ohechauka ko'ã mokõi ipu'aka Actium-pe ary 31 a.C. ha Jerusalén ñehundípe ary 70 d.C. Upévale, pe véso mokoipa ohechauka peteĩ tembiasakue oñepyrũva pe ñorairõ Actium-gua rehe, ha'éva pe ñepyrũ 360 ary pegua ha Jerusalén ñehundi ary 70 d.C.

Upéi ha'e ojevýta ijyvykuérape heta mba'erepy guasu reheve; ha ikorasõta oñemoĩta pe ñe'ẽme'ẽ marangatu rehe; ha'e ojapóta tembiapo mbarete, ha upéi ojevýta jey ijyvyteépe.
Daniel 11:28.

Pe ñe'ẽ paha versíkulo mokõipa irundyépe guare (ha peteĩ ára peve) guive ohechauka peteĩ línea histórica oñepyrũva'ekue 31 a.C. ha opa pe ñe'ẽ paha versíkulo mokõipa peteĩme guare (omoĩta pe mba'e jeguaru ombyaíva oparei hañuaicha), upeva'ekatu oñekumpli va'ekue ary 538-pe. Pe línea oñepyrũ ñorairõ Actium-pe, ha upéva ohechauka Roma pagana oñepyrũ hague ogoverna haña yvatevévaicha mbohapycientos sesenta ary pukukue. Pe línea opa ary 538-pe, Roma papal oñepyrũvo ogoverna haña yvatevévaicha mil mokõicientos sesenta ary pukukue. Umi versíkulo ryepýpe ha pe tembiasakue okumpliva'ekue umi versíkulo, pe ára oñemoĩmava'ekue ary 330-pe ohechauka peteĩ ñemboja'o Roma pagana rembiasakuepe, ha'éva pe irundyha reino profecía bíblica-pe. Upe periodo ñepyrũrã rire ogovernahápe yvatevévaicha mbohapycientos sesenta ary pukukue, oúva hapykuéri mokõicientos poapy ary imperio ñembyai hañuáme, papado ogueraha mboyve pe guapyha versíkulo mokõipa peteĩme ary 538-pe. Umi poapy versíkulo ojoapývape, versíkulo mokõipa siete añoite omombe'u peteĩ ñekumpli histórico oikova'ekue ñorairõ Actium mboyve ary 31 a.C.-pe.

Pe versíkulo mokõipa poapyha omombe'u peteĩ joaju mokõi mburuvicha guasu apytépe pe “ára oñemoĩmava” mboyve, ha pe versíkulo mokõipa porundyha omombe'u peteĩ “ára oñemoĩmava”. Pe versíkulo mokõipa poapyhagua “ára oñemoĩmava” hína pe ñepyrũ pe mbohapycientos sesenta ary pukukue rehegua, ha pe “ára oñemoĩmava” pe versíkulo mokõipa porundyhagua hína pe paha

pe mbohapycientos sesenta ary pukukue rehegua. Pe ñepyrũ ha pe paha ohechauka peteĩ “ára oñemoĩmava”.

Pe Roma pagã ñemombarete oñepyrũ vaekue oityrõ haña mbohapyha jejoko jeográfiko, oñerrepresentaháicha Daniel 8:9-pe.

Ha peteĩva apytégui osẽ peteĩ mimbipa michĩva, ha tuicha eterei okakuaa pe yvy gotyo, kuarahyresẽ gotyo ha pe yvy porã gotyo. Daniel 8:9.

Pe mbaretekue oñepyrũ kuri pe ñorairõ Actium-pe, ha upe rire pe mburuvicha yvy gotyo (Egipto) ojejoko haña, pe téxto ochoha capítulo, versículo nueve-pe he'iháicha.

Roma pagana poguapy opávo, pe irundyha mburuvicharã tetãramo marandu py rehegua profecía bíblica-pe, opa 538-pe, Roma papal oity ramo guare mbohapyha ijejoko geográfica. Pe período tuichakue cinco cientos sesenta y ocho ary pukukue, ñorairõ Actium guive peve 538, oñepyrũ Roma pagana oity ramo guare mbohapyha ijejoko ha oiko haña irundyha mburuvicharã tetã marandu py rehegua profecía bíblica-pe, ha opa Roma papal oity ramo guare mbohapyha ijejoko geográfica.

Oĩ ramo pe irundyha mburuvichaguasu marandu'i marangatúpe, pe tembiasakue ojehechaukáva ohechauka mokõi ára pegua, peteĩha upérõ Roma oñemomba'eguas, ha upéi peteĩ ára ohechaukáva Roma ho'a hague. Pe ñepyrũ pe peteĩha ára oñemomba'eguasuhápe ha'e avei ñepyrũ pe tuichakue ára pe Roma pagana ogoverna hague irundyha mburuvichaguasu ramo marandu'i marangatúpe. Pe peteĩha ára Roma oñemomba'eguasuhápe oñepyrũ ha opa peteĩ ára oñemoĩporãmyrépe, ha avei oñepyrũ umi reino yvategua ha yvy gotyogua joaju reheve. Opa oñemboja'ovo peteĩ reino kuarahyresẽgua ha peteĩ reino kuarahyreikéngua ramo. Oñepyrũvo ha opávo peteĩ ára oñemoĩporãmyrépe, ha pe ñepyrũ ha pe opa ohechauka Alejandro rréino irundy ñemboja'o.

Mokõi ára oñemoĩporãva umi versíkulo mokõipa poapy ha mokõipa porundy-pe ohechauka peteĩ techaukaha ñepyrũ ha paha omombe'úva pe ára pukukue Roma oguerekohápe ipu'aka tuichakue. Pe léi domingo Estados Unidos-pe, oñekumplívo versíkulo irundypa peteĩ ha versíkulo paapyteĩ Daniel once-pe, upépe oñepyrũ pe ára pukukue Roma moderna oisãmbyhy haña ipu'aka tuichakue mokõi ha irundy jasy simbólikore. Pe peteĩha ára oñemoĩporãva versíkulo mokõipa poapy-pe ha'e pe léi domingo Estados Unidos-pe, ha pe mokõiha ára oñemoĩporãva ohechauka araka'épa pe tetã paha ko yvy ape ári oseguita Estados Unidos ehémplo ha omboaje pe léi domingo paha; ha upéicha ojaísovo ojekuaa porãta pe ta'anga sábado ñemombarete opaite yvy ape ári.

Umi mokõi techaukaha marandu rehegua ha'e pe arapokõindy léi Estados Unidos-pe guive pe arapokõindy léi jejapo haña ko yvy tuichakue javeve, ha umi mokõi arapokõindy léi ha'e umi mokõi ára oñemoĩmava versíkulo mokõipa porundy ha mokõipa porundy porundy-pe. Pe peteĩha ára oñemoĩmava versíkulo mokõipa porundy-pe ojehechauka avei Constantino arapokõindy léi rupive ary 321-pe, ha pe arapokõindy léi papal pe Concilio de Orleans-pe ary 538-pe ohechauka pe arapokõindy léi ko yvy tuichakue javeve.

Umi versíkulo trece guive quince peve rehegua contexto-pe, Panium ñorairõ ha'e pe tembiasakue oikóva pe léi dominical versíkulo dieciséis-pe gua mboyve. Upe tembiasakue ryepýpe oñekumpli umi mokõi mburuvicha guasu ojapu ojuehe pe joaju. Versíkulo trece guive quince peve oíke pe tembiasakue ojehechaukáva versíkulo diez guive dieciséis peve. Umi versíkulo ohechauka cuarto guerra siria versíkulo diez-pe, Raphia ñorairõ versíkulo once-pe, ha upe ñorairõ riregua versíkulo doce-pe. Versíkulo trece guive quince peve ohechauka pe tembiasakue ary 200 a.C. pegua, Panium ñorairõ oñekumpli hague, ha Roma pagana, ojehechaukáva nde retãygua mondaha ramo, oíke hague pe marandu proféticape.

Daniel 11:40 omombe'u pe Unión Soviética ho'apa hague ary 1989-pe, ha pe versíkulo 16 omombe'u pe léi domingo rehegua Estados Unidos-pe. Mokõi mburuvicha guasu oñembyatyhápe ha ojapo haña japu ojuehe peteĩ ára oñemboykéva mboyve, upéva hina pe ñorairõ Actium-pe, oíko pe tembiasakue versíkulo 40-pe oñeñe'ëvape ryepýpe, pe ára paha guive ary 1989-pe ha oguahẽ meve pe léi domingo Estados Unidos-pe. Pe versíkulo 27 ha'e peteĩ techaukaha pe versíkulo 40 rembiasakue kañymbype, oikóva 1989 rire, ha katu pe léi domingo mboyve. Pe “ñembyaty” versíkulo 27-pe ha'e peteĩ techaukaha Roma oñemombarete mboyve pe léi domingo rupi. Oĩ heta techaukaha ogueraháva pe papado ñemombarete peve ary 538-pe, ha ko'ã techaukaha avei oíko pe ára oñemboykéva mboyve. Peteĩva umi techaukaha proféticogui ha'e pe decreto Justiniano ome'ëva ary 533-pe, omoañetéva pe versíkulo 30 he'íva oñembyaty hague “umi pe pacto rehejávarendive.”

Ambue mba'e ohechaukáva tape pe ára oñemoĩmava pe tembiasakue Roma pagana-pe ogueraha hina ary 330-pe, upépe Roma pagana omombo yvýre ha upe jave avei ome'ë pe “apyka” pe mburuvicha guasu papal-pe. Ary 496-pe Clovis ome'ë i “pu'aka” papado-pe. Ojehupyty haña Daniel siete ñemoañetépe, Roma pagana oípe'a “mbohapy hatĩ” pe papado rehehápe; pe pahaguéva ha'e va'ekue ostrogodo-kuéra ñemosẽ táva Roma-gui ary 538-pe. Ary 508-pe pe religión paganismo rehegua oñemboyke pe tetãme religión legal ramo ha oñemyengovia Católica rehe. 538 orrepresenta pe léi domingo rehegua pe versículo cuarenta y uno-pe, ha 496 orrepresenta 1989, Reagan, Clovis-icha, oñeme'ëvo ipu'aka Roma pápape. Ary 330 ohechauka pe léi domingo rehegua, upépe niko pe papado ojevy jey pe apyka autoridad-pe.

Kóva ohechauka mokõivéva, 538 ha 330, ohechaukaha hague pe ára oñemboykéva, ha upéva hina umi versíkulo 16 ha 41. 496 ohechauka 1989, oñekumpli hague versíkulo 10 ha versíkulo 40 Daniel 11-pe ha Isaías 8:8-pe. 508 ohechauka araka'épa pe tetãmegua religión legal oñemboyke Catolicismo rehehápe. Oñepyrũvo Clovis rehe 496-pe ha ohóvo 508 peve, ojehechauka peteĩ mboguejy ha myengovia mbeguekatu pe religión legal pe tetãmegua rehegua. Pe tembiasakue oñepyrũva 330-pe, pe irundy trompéta peteĩha rupive oñerrepresenta peteĩ oñehundi mbeguekatúva Roma Kuarahyreikéguaape, upéicha rupi ojehechakuaa peteĩ ñehundi mbeguekatu oñepyrũva pe léi domingo Estados Unidos-pe.

Roma pagana ho'árõva oho ohóvo Constantino arapokõindy Domingo rehegua ári ary 321-pe ohechauka Estados Unidos ho'árõva, ha'éva pe sexto reino profesía bíblica rehegua oguahẽva pe arapokõindy Domingo rehe. Upéi umi irundy trompéta ñehusga oguejy Estados Unidos ári, Hermana White oikuaauka haguéicha he'ívo “apostasía nacional rire outa ruína nacional.”

Ezequiel omoĩ avei mokõiha testígo peteĩ castígo irundy jeygua rehe.

Upéi Ñandejára ñe'ẽ ou jey chéve, he'ivo: Yvypóra ra'y, pe tetã opeka ramo che rehe, opyrũmbávo vaieterei, aipórõ aipysó che po hese, ha aikytĩta chugui mbujape yvyra pytyvõ, amondóta hi'ári ñembyahýi, ha aikytĩta chugui yvypóra ha mymba: jepe umi mbohapy kuimba'e, Noé, Daniel ha Job, oĩrire ipype, ha'ekuéra oipe'áta ijeheguinte hóga'ãnga hekopyjojarupi, he'i Ñandejára Tupã. Che amoinge ramo mymba ñarõ vai pe tetã rupi, ha ombyairõ hikuái upéva, ikatu haũuáicha opyta nandi, ndaipóri haũuáicha avave ohasa haũua upérupi umi mymba rehegua rupi: jepe umi mbohapy kuimba'e oĩrire ipype, che aikoveháicha, he'i Ñandejára Tupã, ndaikatu mo'ãi oipe'a ta'yrape ni itajýrape; ha'ekuéra añoite ojeipe'áta, ha pe tetã opytáta nandi. Térã che aru ramo peteĩ kyse pukúpe pe tetã ári, ha ha'e: Kyse puku, ehasa pe tetã rupi; upéicha aikytĩ haũuáicha chugui yvypóra ha mymba: jepe umi mbohapy kuimba'e oĩrire ipype, che aikoveháicha, he'i Ñandejára Tupã, ndaikatu mo'ãi oipe'a ta'yrape ni itajýrape, ha ijehekuéra añoite ojeipe'áta. Térã che amondo ramo mba'asy vai pe tetãme, ha añoñẽ che pochy hi'ári tuguy rupi, aikytĩ haũuáicha chugui yvypóra ha mymba: jepe Noé, Daniel ha Job oĩrire ipype, che aikoveháicha, he'i Ñandejára Tupã, ndaikatu mo'ãi oipe'a ta'yrape ni itajýrape; ha'ekuéra oipe'áta ijeheguinte hóga'ãnga hekopyjojarupi. Péicha he'i Ñandejára Tupã: ¡Mboyveiténtema, ága che amondo ramo Jerusalén ári che irundy jehusia vai, pe kyse puku, ñembyahýi, mymba ñarõ vai ha mba'asy vai, aikytĩ haũuáicha chugui yvypóra ha mymba! Jepémo upépe ojehejáta peteĩ hembyre osẽ haũuáicha, ta'yra ha tajýra; péina ápe, ha'ekuéra osẽta pene rendápe, ha pehecháta hekove rape ha hembiapokue; ha peẽ pembopy'aguapýta pe ivaire aguerúva'ekue Jerusalén ári, opa mba'e aguerúva'ekue hi'ári rehegua. Ha ha'ekuéra penembopy'aguapýta, pehechávo hekove rape ha hembiapokue; ha peikuaáta ndaha'eiha mba'eve haũuáicha ajapo va'ekue opa mba'e ajapo va'ekue ipype, he'i Ñandejára Tupã. Ezequiel 14:12–23.

Ko'ã ñehesa'ỹijo ñamotenondéta pe artículo oúvape.